

Innst. 291 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:100 S (2011–2012)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Kjell Ingolf Ropstad, Rigmor Andersen Eide og Dagrun Eriksen om å gjøre «Barnas transportplan» til en integrert del av Nasjonal transportplan

Til Stortinget

Sammendrag

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en egen 'Barnas transportplan' og legge denne inn som en integrert del av Nasjonal transportplan.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at 'Barnas transportplan' inneholder konkrete forslag til tiltak for å gjøre hverdagen tryggere for barn og unge som ferdes i trafikken.»

Forslagsstillerne viser til at i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan presenterer regjeringen sitt forslag til strategi for transportpolitikken. Med en planperiode på ti år, og med revisjon hvert fjerde år, er Nasjonal transportplan det politiske dokument som i dag er best egnet til å se de ulike tiltak i sammenheng og i en lengre tidshorisont. Det er avgjørende at «Barnas transportplan» tas inn i Nasjonal transportplan slik at tiltak kan ses i sammenheng med den øvrige transport- og kommunikasjonspolitikken.

Det kan ellers vises nærmere til dokumentet for nærmere begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruiten, Siri Hov Eggen, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, viser til representantforslaget om å gjøre «Barnas transportplan» til en integrert del av Nasjonal transportplan, vedlagte uttalelse fra Samferdselsdepartementet v/ statsråden, datert 27. april 2012 og høring om saken avholdt 3. mai 2012.

Komiteen er opptatt av å styrke oppmerksomheten mot de myke og mest sårbare trafikantene. Komiteen mener at transportsystemet må ivareta hensynet til barn og unge på en god måte, og at dette må være et viktig element i Nasjonal transportplan 2014–2023.

Komiteen mener det må rettes spesiell oppmerksomhet på å trygge skolevegene og viser til forslaget fra Trygg Trafikk om at det må prioriteres bygging av gang- og sykkelveger i 4 km omkrets rundt skolene. Det vil være viktig at flere barn og unge enn i dag kan gå eller sykle til skolen. Dette vil også gi en god helseeffekt. Komiteen er spesielt bekymret for at andelen som sykler til skolen går ned og mener det bør settes tydelige mål for at denne skal økes.

Komiteen vil peke på at trafikkopplæring og holdningsskapende arbeid i barnehager og i skolene er viktig for at barna skal bli gode og trygge trafikant-

ter. Komiteen viser til at det foregår mye godt arbeid i dag, men at det likevel er rom for forbedringer. Komiteen er godt fornøyd med at trafikalt grunnkurs blir valgfag i ungdomsskolen i 2013.

Komiteen mener det er særs viktig at forebygging står sentralt i det helhetlige trafikksikkerhetsarbeidet. Holdninger til sikker trafikkadferd må dannes tidlig. Systematisk trafikkopplæring i skole og barnehage er en viktig del av det forebyggende arbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser også til at det ofte er foreldrene som velger å kjøre sine barn til skolen, bl.a. fordi de er bekymret for trafikkfarlig skoleveg. Denne trafikken ved skolene kan bidra til å skape trafikkfarlige situasjoner, og det gir ingen positiv helsegevinst for barna.

Flertallet viser til at Syklistenes Landsforening under høringen pekte på at transportetatens forslag til Nasjonal transportplan 2014–2023 i liten grad lanserer konkrete tiltak relatert til barn og unge, og at transport i et livsløp ikke omhandles særskilt.

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkepart, mener det er viktig at «Barnas transportplan» tas inn i Nasjonal transportplan slik at tiltak kan ses i sammenheng med den øvrige transport- og kommunikasjonspolitikken. Med en planperiode på ti år, og med revisjon hvert fjerde år, er Nasjonal transportplan det politiske dokument som i dag er best egnet til å se de ulike tiltak i sammenheng og i en lengre tidshorisont. Dette flertallet mener det trengs en bred gjennomgang av utfordringene og konkrete forslag til tiltak som kan gjøre hverdagen tryggere for barn og unge som ferdes i trafikken. Dette flertallet viser til tiltakene omtalt i representantforslaget og ber regjeringen ta dette med inn i arbeidet med en egen «Barnas transportplan».

Dette flertallet fremmer følgende forslag:

«I

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en egen 'Barnas transportplan' og legge denne inn som en integrert del av Nasjonal transportplan.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at 'Barnas transportplan' inneholder konkrete forslag til tiltak for å gjøre hverdagen tryggere for barn og unge som ferdes i trafikken.»

Dette flertallet mener bevisstheten rundt barnas trafikkhverdag vil øke dersom det utarbeides en egen «Barnas transportplan», noe også NAF pekte på under komiteens høring.

Dette flertallet mener det vil være en styrke for transportplanleggingen dersom det i NTP også finnes en egen «Barnas transportplan». Virkemidler for å skape bedre betingelser for én bestemt trafikantgruppe har ofte positiv effekt for alle reisende. Dette flertallet mener en egen «Barnas transportplan» vil styrke helheten i Nasjonal transportplan.

Dette flertallet understreker derfor betydningen av at også skole og utdanningssektoren har en sentral rolle i utarbeidelsen av «Barnas transportplan».

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at statsråden i brev av 27. april 2012 er enig i at transportsystemet og infrastrukturen må ivareta hensynet til barn og unge på en god måte, og mener dette best kan ivaretas gjennom at Nasjonal transportplan skal være en helhetlig og integrert plan for innbyggerne og næringslivet i Norge. Disse medlemmer mener det viktigste må være å få på plass gode tiltak for å ivareta barnas interesser og barnas sikkerhet i trafikken, uavhengig av om dette skjer gjennom en egen «Barnas transportplan» slik forslagsstillerne foreslår, eller direkte gjennom Nasjonal transportplan. Disse medlemmer forutsetter at dette følges opp videre i prosessen med å utarbeide Nasjonal transportplan 2014–2023.

Disse medlemmer viser også til at det utarbeides «Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet» og «Plan for tiltak mot ungdomsulykker» hvor trafikk-sikkerhetstiltak, trafikkopplæring og holdningsskape arbeid rettet mot barn og ungdom har en stor plass.

Disse medlemmer foreslår:

«Dokument 8:100 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Kjell Ingolf Ropstad, Rigmor Andersen Eide og Dagrun Eriksen om å gjøre 'Barnas transportplan' til en integrert del av Nasjonal transportplan – vedlegges protokollen».

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Dokument 8:100 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Kjell Ingolf Ropstad, Rigmor Andersen Eide og Dagrun Eriksen om å gjøre «Barnas transportplan» til en integrert del av Nasjonal transportplan – vedlegges protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene, og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en egen «Barnas transportplan» og legge denne inn som en integrert del av Nasjonal transportplan.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at «Barnas transportplan» inneholder konkrete forslag til tiltak for å gjøre hverdagen tryggere for barn og unge som ferdes i trafikken.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 15. mai 2012

Knut Arild Hareide

leder

Susanne Bratli

ordfører

Vedlegg

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 27. april 2012

Dokument 8:100 S (2011—2012) representantforslag fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Kjell Ingolf Ropstad, Rigmor Andersen Eide og Dagrun Eriksen om å gjøre «Barnas transportplan» til en integrert del av Nasjonal transportplan

Jeg viser til brev av 17.04.2012 fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité hvor det bes om en uttalelse fra Samferdselsdepartementet i saken.

Representantforslaget har følgende ordlyd:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en egen «Barnas transportplan» og legge denne inn som en integrert del av Nasjonal transportplan.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at «Barnas transportplan» inneholder konkrete forslag til tiltak for å gjøre hverdagen tryggere for barn og unge som ferdes i trafikken.

Jeg er enig med forslagsstillerne i at transportsystemet og infrastrukturen må ivareta hensynet til barn og unge på en god måte. Dette vil være et viktig element i regjeringens arbeid med stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023. Men det er også vår ambisjon at yrkesaktive og pensjonister, kvinner, menn og barn, funksjonshemmede og andre, dvs. alle grupper, skal få sine hensyn ivaretatt. Nasjonal transportplan skal være en helhetlig og integrert plan for innbyggerne og næringslivet i Norge.

Det er, som forslagsstillerne peker på, fornuftig å løfte fram barnas perspektiv tydelig i Nasjonal transportplan 2014-2023. Jeg mener imidlertid dette gjøres best innenfor det formatet vi har etablert for transportplanen, og med hensyn til de målene vi har for framkommelighet, miljø, sikkerhet og universell utforming. Slik unngår vi å sette noen grupper i særstilling med en egen plan.

Forslagstillerne peker spesielt på tiltak for å gjøre barns hverdag tryggere. Departementet mener også at høy sikkerhet er meget viktig for barna, og at dette stiller spesielle krav til transportsystemet og infrastrukturen. Hvis man skal se den nasjonale transportplanen fra barnas perspektiv, er imidlertid også andre faktorer viktige. Eksempelvis er barn ekstra utsatt for luftforurensninger og påfølgende problemer med luftveissykdommer og astma. En annen helseutfordring er at barn har et stadig mer stillesittende liv. Det må derfor legges til rette for barns behov for fysisk aktivitet og for å etablere gode vaner. For å gi barn og

unge tilgang til fritids- og sosiale og kulturelle aktiviteter stilles også høye krav til at transportsystemet er tilgjengelig og trygt, blant annet med godt utformede holdeplasser og knutepunkter. Dette vil også gjøre oss mindre avhengig av bilen. På denne bakgrunn vil Samferdselsdepartementet løfte fram barnas perspektiv på transport og infrastruktur i den kommende stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023.

Transportetatene og Avinor har i sitt planforslag til Nasjonal transportplan for 2014-2023 foreslått strategier og tiltak som vil styrke barnas situasjon. I de større byene foreslås at den forventede store trafikkveksten skal tas av kollektivtrafikk, sykling og gåing. For å gjøre dette mulig foreslås en økt satsing på tiltak innenfor disse transportformene. Det er derfor utarbeidet en nasjonal sykkelstrategi og en nasjonal gåstrategi, som skal bidra til å oppfylle målet om økt sykling og gåing. Det er satt et eget mål om at minst 80 prosent av barn og unge skal gå eller sykle til skolen.

Transportetatene foreslår også mange tiltak for å styrke sikkerheten for fotgjengere og syklistene. Disse vil bli fulgt opp i den tiltaksplan for trafikk-sikkerhet som Statens vegvesen vil lage som en oppfølging av Nasjonal transportplan sammen med Trygg Trafikk, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Politiet. I denne tiltaksplanen vil mange av de sikkerhetstiltakene som forslagsstillerne viser til inngå.

For å styrke barnas interesser er det også behov for samarbeid over forvaltningsnivåene. Nasjonal transportplan er jo i hovedsak en plan som omhandler statlig politikk og tiltak. Fylkeskommunene og kommunene har ansvaret for en stor del av transportsystemet som brukes av barna til og fra skolen og andre aktiviteter. Det er viktig at barnas interesser ivaretas i regionale og kommunale planer som fylkeskommunene og kommunene har ansvaret for. Departementet vil vise til at det finnes rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unge i planleggingen. Disse er fulgt opp med et rundskriv fra Miljøverndepartementet i 2008 (T-2/08). Der varsles strengere håndheving av de rikspolitiske retningslinjene og at barns behov skal veie tyngre enn de hittil har gjort.

Avslutningsvis vil jeg peke på at vi gjennom arbeidet med universell utforming har erfart at tiltak som har til hensikt å bedre transportbetingelsene for én bestemt trafikantgruppe, ofte har positiv effekt for

alle reisende. Nettopp derfor mener jeg at det er viktig at vi holder fast ved at det skal lages én helhetlig plan. I arbeidet med planen vil ulike hensyn veies opp mot hverandre. Jeg vil takke representantene for en

fornuftig påminnelse og vil være oppmerksom på å omtale og prioritere tiltak som har spesiell betydning for barn og unge i transportplanen.

